

tidligere uddannelse indsendes inden den 1ste mars under adresse:
»Torfskolan, Emmaljunga, Sverige«.

MED hensyn til udsigterne for de paa skolen udeksaminerede elever til eventuelt at kunne erholde ansættelse ved torvindustrielle foretagender, da beror dette helt og holdent paa hvor mange nye torvfabriker, der i den nærmeste fremtid vil blive oprettede. Efterhvert som det viser sig, at saadanne er ligesaa lønnende forretninger, som andre industrier, vil nok antallet af torvfabriker forøges. Vi har mange og tildels heldig beliggende torvmyrer. God brændtorv kan overalt konkurrere med brændved i prisbillighed, og mange steds falder torven billigere end stenkul og koks.

Det maa forudsættes, at de fra torvskolen som fabrikbestyrere uddannede mænd vil hver i sin hjemstavn sørge for at faa anlagt tidsmæssige torvfabriker.

Hvad vi imidlertid trænger meget mere end fabrikbestyrere er dygtige arbejdsformænd, saadanne som selv kan arbeide med i driften, som kjender alle finesser ved torvtilvirkningen og som ved sit eksempel, ved personlig at kunne vise, hvad en dygtig arbejder er istand til at præstere, kan faa hele arbejdslaget til at udføre ordentlige dagsverk.

Uden en dygtig og opøvet arbejdsstok kan torvindustrien ikke bestaa; thi ved siden af første klasses maskineri, redskaber og transportmateriel beror det paa arbejderens præstationsevne, om brændtorven skal kunne produceres saa billig, at torvdriften lønner sig.

Vi har desuden i vort land saa mange smaa myrer, hvor det ikke kan blive tale om at anlægge kostbare fabriker og lønne bestyrere. Saadanne myrer kan kun udnyttes til husbehov og i den retning er der meget at udrette. Til at forestaa dette arbejde maa man have dygtige arbejdsformænd.

I saa henseende er det at beklage, at saa mange af de norske elever paa torvskolen iaar hellere betaler 150 kr. for at kunne blive fabrikbestyrere, end at modtage fri undervisning til at kunne blive arbejdsformænd.

De elever, der i anden afdeling lader sig uddanne til arbejdsformænd vil utvivlsomt have de bedste chancer til at erholde beskæftigelse.

TORVFYRING PAA VORE JERNBANER.

I HENHOLD TIL STORTINGSBESLUTNING af 17de februar d. a. er det altsaa meningen at der snarest mulig skal foranstaltes forsøg med torvfyring paa godstogslokomotiver.

Det er en selvfølge, at saadanne forsøg eventuelt vil blive anordnet paa grundlag af tidligere forsøgsresultater, særlig fra de nyere erfaringer i Sverige. Hvis man ikke tager hensyn hertil og anvender daarlig bearbejdet torv, har forsøgene udsigt til at give negative resultater og kan derved bidrage til at sætte sagen i miskredit.

De resultater man hidindtil har opnaaet i Sverige kan i korthed sammenfattes i følgende:

At torvfyring kun kan anbefales paa baner uden sterke stigninger.

At torv kun kan anvendes paa langsomtgaaende tog, allerhelst kun paa godstog.

At det ikke er regningssvarende at brænde torv alene; der maa anvendes en blanding af torv og stenkul i omtrent lige vegtforhold.

At torven maa være prima kvalitet, ikke for moseholdig eller askerig, den maa være vel bearbejdet og afkappet i smaa, regelmæssige stykker. Forøvrigt henvises til omstaaende bestemmelser for leverance af torv til Sveriges statsbaner.

At nævneværdige forandringer med de i Sverige anvendte lokomotiver ikke har vist sig at være paakrævede. Det eneste, som ikke endnu er fuldt paa det rene, er den heldigste konstruktion af gnistfangere.

FOR nærværende er brugbar torv ikke at erholde, saaat forsøgene indtil videre maa bero.

De faa tidsmæssige brændtorvfabriker, vi har, kan heller ikke endnu levere den kvalitet, statsbanerne eventuelt maa forlange. Anlæggene er for nye, har endnu ikke faaet fornøden erfaring, og myrerne er ikke saa tørslagt, at torven kan blive saa godt bearbejdet, som ønskelig kan være.

Skal vi i en nær fremtid kunne paabegynde disse forsøg, da maa vi først og fremst faa flere tidsmæssige fabriker, beliggende umiddelbart i nærheden af saadanne jernbanelinier, hvor der kan blive tale om at anvende torv.

Statsmagterne har nu gjort saa meget for myrsagens fremme, som det efter omstændighederne kan ventes. Der er saaledes al opfordring til, at det private initiativ udretter noget mere. Det er allerede bevist, at torvdrift er en lønnende forretning her i vort land.

Løsenet er derfor nu: **Flere nye brændtorvfabriker.**

BESTEMMELSER VEDRØRENDE LEVERANCE AF BRÆNDTORV FOR LOKOMOTIVFYRING TIL SVERIGES STATSBANER.

TIL statsbanerne vil der, saafremt antageligt tilbud indgives, blive indkjøbt brændtorv til lokomotivfyring, at leveres i løbet af indeværende aar.

Torven skal være saakaldet *maskinformtorv*. (til adskillelse fra stiktorv og eltetorv) og leveres i saavidt muligt regelmæssige stykker, hvis længde ikke maa overstige 180 mm. Den skal være vel gennemarbejdet og homogen samt haard og fast, saa at den kan haandteres uden at smuldre i stykker. I anbudet skal opgives navn og beliggenhed af den myr, i hvilken torven er tilvirket.

Anbudet skal ledsages af en kemisk analyse, som angiver aske- og vandgehalt samt brændværdi bestemt ved kalorimetrisk forsøg og beregnet pr. kg. vand- og askefri prøve. Torven skal i henhold til denne analyse opfylde følgende betingelser:

askegehalt: høist 6 pct.

vandgehalt: høist 30 pct.

brændværdi: mindst 5000 kalorier pr. kg., beregnet paa vand- og askefri prøve.

Statsbanestyrelsen kan dog indrømme en højere vandgehalt end 30 pct., men i saa fald skal brændværdien overstige 5000 kalorier med 60 kalorier pr. kg. for hver grad forøget vandgehalt, hvorved torv med f. eks. 33 pct. vandgehalt skal indeholde mindst 5180 kalorier pr. kg. beregnet paa vand- og askefri prøve.

Analysen skal udføres paa en generalprøve, der udtages af det parti, anbudet omfatter, og som opbevares i lufttæt emballage, indtil analysen foretages.

Den torv, som antages til leverance, skal med hensyn til beskaffenhed stemme overens med analysen, og den tilladelige afvigelse fra denne er:

for askegehalten + 1 pct.

for vandgehalten + 3 pct.

for brændværdien $\div$ 100 kalorier pr. kg., beregnet paa vand- og askefri prøve.

Skulde afvigelsen i løbet af leverancetiden vise sig at være større, kan statsbanestyrelsen efter forgodtbefindende enten afbryde fortsat leverance eller for den gjenstaaende del af partiet betale en pris, som tilsvares torvens daarligere beskaffenhed.

Forøvrigt meddeles til underretning for eventuelle leverandører følgende:

At prisen skal opgives pr. 100 kg.

At der ved bedømmelsen af de indsendte anbud vil blive taget fornødent hensyn til torvens effektive brændværdi.

At torven skal leveres paa en af statsbanestationerne frit i normalsporet jernbanevogn og overdækket med presenning, forsaavidt aaben vogn benyttes.

At torven skal leveres, efterhaanden som den behøves, med 1 à 2 vognladninger à 10 tons ad gangen og inden saa lang tids forløb efter modtagen tilsigelse, som for hvert tilfælde aftales med leverandøren.

At anbyderen, for at erholde torvanalyse, kan henvende sig til ingeniør G. von Heidenstam, hvis adresse er Elmhult, og som herfor oppebærer en af statsbanestyrelsen fastsat betaling.

At enhver, som indgiver anbud, er bunden til dette i den til anbudenes prøvelse bestemte tid.

At anbydere og leverandører har at rette sig efter de forpligtelser, som er lovbestemt i den kongelige forordning af 17de november 1893 angaaende statens anbuds- og entrepenørvæsen m. m.

At anbydere senest ved kontraktens underskrift skal stille saadan garanti for udførelsen af den paatagne leverance som foreskrevet i § 23 af ovennævnte forordning og af en saadan beskaffenhed, at samme kan godkjendes af statsbanestyrelsen.

At anbydere ikke maa unddrage sig forpligtelsen til inden den bestemte tid at afgive den dem affordrede sikkerhed eller, naar anbudet er antaget, at afslutte kontrakt under erstatningskrav ifølge forordningens § 25 af de forøgede omkostninger, der som følge heraf kan blive staten tilkendt, samt en bøde af 5 pct. af den i anbudet forlangte samlede betaling for leverancen.

At statsbanestyrelsen forbeholder sig ret til kun delvis at antage et anbud, naar samme ikke indeholder forbehold om kun at gjælde det samlede parti.

At anbudene skal affattes paa formularer, hvilke tilligemed kontraktformularer erholdes udleverede paa statsbanestyrelsens materialkontor, hvor ogsaa nærmere underretning om leverancen kan faaes.

At anbudene, forseglede og adresserede til statsbanestyrelsen, samt forsynede med paaskrift: »Anbud paa brændtorv« skulde være indleverede til statsbanernes registrator forinden kl. 12 middag den . . .

At de, hvis anbud er antagne, derom vil erholde underretning efter kl. 12 middag den . . .

FORSØG MED TORVFYRING I OFFENTLIGE BYGNINGER.

I henhold til *stortingsbeslutning* af 17de februar d. a. skal der anstilles forsøg med torvfyring i offentlige bygninger.

Saafernt brugbar torv kan erholdes til en rimelig pris vil den nye regjeringsbygning, justitsbygningen, universitetet, forskellige museer, rigshospitalet, Gaustad asyl m. fl. efterhaanden blive forsøgt fyret med torv.